

**Uchwała Nr XVIII/137/2012
Rady Gminy Belsk Duży
z dnia 30 maja 2012r.**

**sprawie: przyjęcia Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Belsku Dużym w roku 2011**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 roku Nr 142, poz.1591 z późn. zm.) w związku z art.110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.) Rada Gminy Belsk Duży uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Belsku Dużym w roku 2011 stanowiące załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Belsk Duży.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Andrzej Adamczyk

Załącznik Nr 1 do Uchwały XVIII/137/2012
Rady Gminy Belsk Duży z dnia 30 maja 2012r.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BELSKU DUŻYM
W ROKU 2011**

1. ZASADY OGÓLNE I ZAKRES PODMIOTOWY USTAWY

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, powołaną do udzielania pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie jej pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Warunkiem niezbędnym do powstania uprawnienia do uzyskania świadczenia z pomocy społecznej jest uprzednie wykorzystanie własnych środków, możliwości i przysługujących uprawnień. Pod tym pojęciem należy rozumieć nie tylko sytuację materialną i dochodową, w tym posiadane obok dochodów bieżących dobra materialne, ale również umiejętności np. posiadane kwalifikacje zawodowe, właściwości psychofizyczne, aktywność lub jej brak w rozwiązywaniu własnych problemów oraz gotowość współdziałania w tym celu z innymi. Współdziałanie w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej jest obowiązkiem wszystkich osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Odmowa współpracy może stanowić podstawę do odmowy przyznania pomocy lub wstrzymania wypłaty świadczeń.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin, ich integracji ze środowiskiem oraz zapobiegać powstawaniu trudnych sytuacji życiowych. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej. Rodzaj, forma i rozmiar udzielonej pomocy powinny stymulować osobę, rodzinę do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów przy wsparciu ze strony profesjonalistów - pracowników socjalnych.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi, kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Podstawowe zasady przyznawania świadczeń określają artykuły 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie, z którymi prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom w przypadku, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza określonego **kryterium dochodowego, które wynosi:**

- na osobę samotnie gospodarującą - **477 zł**
- na osobę w rodzinie - **351 zł**

Poza spełnianiem kryterium dochodowego konieczne jest wystąpienie, co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 pkt. 2 - 15:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;

- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;
11. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
13. alkoholizmu lub narkomanii;
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.
- Należy zaznaczyć, że **wystąpienie ubóstwa jako jedynej przesłanki nie jest wystarczającym powodem do przyznania pomocy.**

2. ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna, zgodnie z art.15 ustawy o pomocy społecznej, polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zadania pomocy społecznej realizowane są przez ośrodki pomocy społecznej, które w tym celu zostały powołane przez samorząd.

Zgodnie z obowiązującym prawem gmina realizuje następujące zadania:

ZADANIA WŁASNE GMINY O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM – art. 17 ust.1:

- ➔ opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- ➔ sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej,

- ➔ udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- ➔ przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- ➔ opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- ➔ praca socjalna,
- ➔ organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ➔ prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- ➔ dożywianie dzieci,
- ➔ sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- ➔ kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- ➔ pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- ➔ sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- ➔ utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie dla pracowników,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- ➔ opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

ZADANIA WŁASNE GMINY – art. 17. ust. 2:

- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- ➔ prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- ➔ podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,

- ➔ współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

ZADANIA Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZADOWEJ ZLECONE GMINIE – art. 18:

- ➔ organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową lub ekologiczną,
- ➔ prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ➔ realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art.5a;
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- ➔ wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

ZADANIA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ REALIZOWANE NA PODSTAWIE INNYCH PRZEPISÓW

- ▶ **Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006r. nr 139, poz.992 z późn. zmianami).**
- ▶ **Ustawa z dnia 07 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. nr 1, poz.7 z późn. zmianami)**
- ▶ **Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2010r. nr 214, poz.1407 z późn. zmianami).**
- ▶ **Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2008r. nr 164, poz.1027 z późn. zmianami).**
- ▶ **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. nr 180, poz.1493 z późn. zmianami)**

3. PROBLEMY KLIENTÓW KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2011 z różnych form pomocy skorzystało łącznie **116 środowisk** (pod tym pojęciem należy rozumieć samotne osoby lub rodziny, które tworzą gospodarstwa domowe), w których żyje **368 osób**. Mając na uwadze, że gmina Belsk Duży liczy 6.668 mieszkańców wynika, że różnymi rodzajami świadczeń objętych było 5,5% mieszkańców gminy.

Klienci korzystający z różnego rodzaju świadczeń oferowanych przez tut. Ośrodek borykali się z wieloma najróżniejszymi problemami, powodującymi ich dysfunkcjonalność.

Głównymi przyczynami (występującymi czasem po kilka w jednej rodzinie) **zgłaszania się o pomoc** były :

- ➔ **bezrobocie** – dotyczyło **39** środowisk,
- ➔ **niepełnosprawność** - dotyczyła **27** środowisk,
- ➔ **długotrwała choroba** - dotyczyła **29** środowisk,
- ➔ **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego** - dotyczyła **42** środowisk,
- ➔ **alkoholizm** - dotyczył **9** środowisk,
- ➔ **wielodzietność** - dotyczyła **14** środowisk,
- ➔ **rodziny niepełne** – dotyczyły **22** środowisk.

4. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW I FORMY ŚWIADCZONEJ W ROKU 2011 POMOCY

ZADANIA GMINY

W roku 2011 ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało ogółem **101** rodzin,

Realizacja zadań w roku 2011 przedstawiała się następująco:

I. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE OD OSÓB POBIERAJĄCYCH ZASIŁKI STAŁE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Wydatkowano 4.267 zł (w tym 3.413 zł dotacji), odprowadzono je za 12 osób. Średnia wysokość składki wynosiła 34,69 zł.

II. ZASIŁKI STAŁE

Wydatkowano 47.406 zł (w tym 37.905 zł dotacji), korzystało z nich 12 osób. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 385,41 zł.

III. ZASIŁKI I POMOC W NATURZE

Wykorzystano 267.643 zł, w tym 34.700 zł dotacji na dożywianie dzieci w szkołach oraz **7.050 zł** dotacji na wypłatę zasiłków okresowych. Wydatkowanie środków na poszczególne formy pomocy ilustruje tabela nr 1

Tabela nr 1

WYDATKOWANIE ŚRODKÓW Z ZADAŃ WŁASNYCH

Rodzaj świadczenia	Łączny koszt w zł	Ilość rodzin objętych pomocą	Ilość świadczeń	Średnia wysokość świadczenia lub koszt posiłku w zł
Zasiłki celowe	80.101	73	219	366
Zasiłki okresowe	10.980	3	33	333
Posiłki dla dzieci	55.325	84 osoby z 43 rodzin	11.460	4,83
Sprawienie pogrzebu	5.400	2	2	2700
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	115.837	7	59	1963

Posiłki dla dzieci finansowane przez Ośrodek spożywane były w 4 szkołach podstawowych, gimnazjum, przedszkolu i 2 oddziałach przedszkolnych.

II. PRACA SOCJALNA

Na rzecz klientów świadczona była również pomoc pozamaterialna w formie **pracy socjalnej**. Od 2004 roku jest ona zadaniem obowiązkowym gminy.

Pod pojęciem tym należy rozumieć działalność, która ma na celu ułatwienie wzajemnego przystosowania jednostek, rodzin i środowiska społecznego oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystanie możliwości tkwiących w ludziach, w stosunkach interpersonalnych oraz zasobach udostępnianych przez społeczności lokalne. Jest to działanie, które koncentruje się na rozwiązywaniu najróżniejszych problemów - od motywowania osób bezrobotnych do poszukiwania pracy po przywrócenie stabilizacji w rodzinach - i opiera się na:

- zaangażowaniu odbiorcy usług w rozwiązywanie problemu;
- zasobach klienta i społeczności;

- uporządkowanym procesie pomocy;
- planowanych wysiłkach podejmowanych na rzecz zmian.

Praca socjalna ukierunkowana jest na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania klienta (rodziny). Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczaniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka. W roku 2011 pracą socjalną objęto **41 rodzin** (około 35% ogółu środowisk korzystających z pomocy).

ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Na wypłatę świadczeń w 2011 roku **wykorzystano kwotę 1.330.072 zł , korzystało 377 rodzin.** Wydatkowanie środków na poszczególne świadczenia ilustruje tabela nr 2

Tabela nr 2

Analiza świadczeń rodzinnych

Rodzaj świadczenia	Łączny koszt w zł	Ilość świadczeń	Średnia wysokość świadczenia w zł
Zasiłki rodzinne	560.589	6.460	87
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	31.000	31	1.000
Opieki nad dzieckiem w czasie urlopu wychowawczego	58.134	148	393
Samotnego wychowywania dziecka	55.630	315	177
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	15.260	197	77
Rozpoczęcia roku szkolnego	41.300	413	100
Podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	61.640	1.180	52
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	70.560	882	80
Zasiłki pielęgnacyjne	117.963	771	153
Świadczenia pielęgnacyjne	108.871	210	518
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	74.000	74	1.000
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	5.357	41	131

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	129.768	406	320
Składki zdrowotne od osób otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne	2.498	54	46

5. PARTNERZY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Wszelkie przedsięwzięcia prowadzone na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej są prowadzone we współpracy z różnymi podmiotami, którym leży na sercu dobro mieszkańców naszej gminy.

Nasi główni partnerzy to m.in.:

- ⇒ szkoły,
- ⇒ policja,
- ⇒ przedszkole,
- ⇒ placówki służby zdrowia,
- ⇒ kościół katolicki.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Andrzej Adamczyk
Andrzej Adamczyk